

ΕΤΟΣ 52ον

4 Ιανουαρίου 2004

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 1 (2640)

Η ΣΩΤΗΡΙΑ ΜΕΤΑΝΟΙΑ

*«Ἐγένετο Ἰωάννης... κηρύσσει
βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν»*

«Φωνή βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου...». Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος κηρύσσει προδρομικά μέσα στὴν ἐρημο τὸ μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. «Μετανοεῖτε ἤγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν». Λίγες σέ ἀριθμὸ οἱ λέξεις του, ἀλλὰ βαριές σέ δύναμη μαρτυρίας. Ὁ ἄγγελος τῆς ἐρήμου προετοιμάζει τὸν ἐρχομὸ τοῦ Κυρίου καὶ κηρύσσει συνοπτικὰ τίς διαστάσεις τοῦ ἠλυτρωτικοῦ Του ἔργου. Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὸ ὅτι τὸ βασικὸ ἔργο τοῦ Ἰωάννου ἦταν ν' ἀφυπνίσει τίς συνειδήσεις τῶν ἀκούοντων τὸ κήρυγμά του καὶ ὄχι νά θωπεύσει τ' αὐτιά τους.

Τὸ κήρυγμά του, κήρυγμα μετανοίας, σκόπευε κατ' εὐθείαν στὴ συνειδητοποίηση καὶ ἐξαγόρευση τῆς ἐνοχῆς τους, τῶν ἁμαρτιῶν τους.

Ἡ σωτήρια λειτουργία τῆς μετάνοιας

Ἡ μαρτυρία, ἡ φωνὴ τοῦ ἀγγέλου τῆς ἐρήμου εἶναι ἡ ἴδια ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας ποὺ βοηθεῖ τὸν ἄνθρωπο νά βιώσει τὸ βαθύτερο νόημα τῆς μετάνοιας, ν' ἀναγνωρίσει σὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ τὸ Μεσσία, μέσα στὴν ξερὴ καὶ ἀνυδρὴ ἐρημο τοῦ παρόντος κόσμου.

Ἡ μετάνοια θεωρεῖται ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα μέσα στὴν ὁποία βιώνεται μιὰ ἀληθινὰ χριστιανικὴ ζωὴ. «Μετάνοια σημαίνει ἀνανέωση τοῦ βαπτίσματος. Μετάνοια σημαίνει συμφωνία μὲ τὸ Θεὸ γιὰ νέα ζωὴ. Μετανοῶν σημαίνει ἀγοραστὴς τῆς ταπεινώσεως. Μετάνοια σημαίνει μόνιμος ἀποκλεισμός κάθε σωματικῆς παρηγορίας, σκέψη αὐτοκατακρίσεως, ἀμεριμνησία γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα καὶ μέριμνα γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἑαυτοῦ μας. Μετάνοια σημαίνει θυγατέρα τῆς ἐλπίδος καὶ ἀποκήρυξη τῆς ἀπελπισίας, καθαρισμὸς τῆς συνειδήσεως, θεληματικὴ ὑπομονὴ ὄλων τῶν θλιβερῶν πραγμάτων».

Ἡ μετάνοια εἶναι μόνιμη κατάσταση καὶ συνεχῶς ἐπαναλαμβανόμενη στὴ ζωὴ κάθε πιστοῦ. Εἶναι χαρακτηριστικὸ πὼς σέ κάθε εὐχαριστιακὴ ἱλαρευτικὴ μας σύναξη ζητᾶμε ἀπὸ τὸν Κύριο νά πορευτοῦμε τὸν ὑπόλοιπο χρόνο τῆς ζωῆς μας «ἐν εἰρήνῃ καὶ μετάνοιᾳ».

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Μάρκ. α' 1-8)

Ὁ Πρόδρομος τοῦ Χριστοῦ

Ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· ὡς γέγραπται ἐν τοῖς Προφήταις· Ἴδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν Ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται· καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνη ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφίν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων· Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς κύνυας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ.

Τὸ πρῶτο κήρυγμα τοῦ Κυρίου εἶναι κήρυγμα μετανοίας. Καὶ προϋπόθεση μετοχῆς τοῦ ἀνθρώπου στή θεία ζωὴ εἶναι ἡ μετάνοια. Ἡ Ἐκκλησία δὲ βλέπει τὴ μετάνοια ὡς τυπικὴ καὶ μηχανικὴ ἀλλοίωση, ἀλλ' ὡς ὄντολογικὴ ἀνακαίνιση τῆς ἀνθρώπινης φύσεως.

Στὴν ἁγία Γραφὴ καὶ τὴν Πατερικὴ παράδοση ἡ μετάνοια ἀναφέρεται ὡς ἡ σταθερότερη ἐγγύηση γιὰ ἀνόρθωση ἀπὸ τὴν πτώση καὶ κάθαρση ἀπὸ τὰ πάθη, καὶ ὡς ἀφετηρία ἀσφαλῆς στὴν πορεία τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴ θέωση.

Ἡ πορεία τῆς ἐπίγειας ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι περίοδος μετάνοιας. «Ἡ πολυετής ζωὴ τοῦ Ἀδάμ μετὰ τὴν πτώση», λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, «ἀλλήλα καὶ ὁ χρόνος στὸν ὁποῖο καθένas ἀπὸ ἐμᾶς ζεῖ, ἀποτελεῖ στάδιο μετάνοιας πού παραχωρεῖται ἀπὸ τὸ Θεό, ὁ ὁποῖος ἔδωσε αὐτὴν τὴν πρόσκαιρη ζωὴ παρέχοντάς μας τόπο μετάνοιας». Γιατί ἂν δέν ὑπῆρχε ὡς δυνατότητα ἡ μετάνοια, ἀμέσως μετὰ τὴν πτώση τοῦ ἄνθρωπος θά στεροῦνταν καὶ αὐτὴ τὴν παρούσα ζωὴ, μιά πού δὲ θά ὑπῆρχε πιά ἰδιαίτερο ὄφελος ἀπὸ αὐτή.

Ἡ μετάνοια εἶναι ἀρχὴ καὶ διαρκὴς τρόπος ζωῆς τοῦ πιστοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ δίδεται ὡς ὑπόσχεση πρὶν ἀπὸ τὸ Βάπτισμα, βιώνεται τὴν ὥρα τοῦ Βαπτίσματος καὶ ὑπάρχει ὡς ἀνάγκη ἀλλήλα καὶ ὡς εὐλογία καὶ χαρὰ τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ μετὰ τὸ Βάπτισμα ζωὴ τοῦ πιστοῦ.

Ἡ ἀφορμὴ τοῦ ἰλασμοῦ

Ἐνα βασικὸ στάδιο πού προηγεῖται τῆς μετάνοιας εἶναι ἡ ἐπίγνωση καὶ ἡ συναίσθηση τῶν ἁμαρτημάτων, «ἥτις μεγάλη ἐστὶ πρὸς ἰλασμόν ἀφορμὴ». Ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ ἔλθει σὲ μετάνοια, φθάνει προηγουμένως σὲ ἐπίγνωση τῶν «οἰκειῶν πλημμελημάτων» καὶ μεταμελεῖται μπροστὰ στό Θεό, στὸν ὁποῖο καταφεύγει μὲ συντετριμμένη καρδιά. Καὶ ὅταν μὲ τὴν ἐπίγνωση καὶ τὴ συναίσθηση τῆς ἁμαρτωλότητος ἐλκύσει ἐπάνω του τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, παίρνει «τελείαν τὴν ἄφεσιν» μὲ τὴν αὐτομεμψία καὶ τὴν ἱερὴ ἐξομολόγηση.

Ἡ μετάνοια ὡς νέα κατάσταση στή ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, συνοδεύεται ἀπὸ ὀρισμένες συνέπειες, πού ἡ βιβλικὴ καὶ πατερικὴ γλώσσα τίς ὀνομάζει καρποὺς μετάνοιας. Ὡς

Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἡ ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἔγινε σύμφωνα μὲ ἐκεῖνο πού εἶναι γραμμένον εἰς τοὺς προφήτας: «Ἴδού ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὶν ἀπὸ σέ, ὁ ὁποῖος θά προετοιμάσῃ τὸν δρόμον σου ἐμπρὸς σου. Φωνὴ ἑνὸς πού φωνάζει εἰς τὴν ἔρημον· εἰτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, κάμειτε ἴσους τοὺς δρόμους του». **Ἐμφανίσθηκε ὁ Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἐβάπτιζεν εἰς τὴν ἔρημον καὶ ἐκήρυττε βάπτισμα μετανοίας πρὸς συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν.** Καὶ ἐρχότανε πρὸς αὐτόν ὀλόκληρη ἡ χώρα τῆς Ἰουδαίας καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ ἐβαπτίζοντο ὅλοι ἀπὸ αὐτόν εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμόν, ἀφοῦ ἐξωμολογοῦντο τὰς ἁμαρτίας των. Ὁ Ἰωάννης ἐφοροῦσε ἔνδυμα ἀπὸ τρίχες καμήλου καὶ δερματίνην ζώνην γύρω ἀπὸ τὴν μέσσην του καὶ ἔτρωγε ἀκρίδες καὶ ἄγριο μέλι. Ἐκήρυττε καὶ ἔλεγε, «Ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ ἐμὲ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἶναι ἰσχυρότερος ἀπὸ ἐμέ καὶ τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἰκανὸς νὰ σκύψω καὶ νὰ λύσω τὰ λουριά ἀπὸ τὰ ὑποδήματά του. Ἐγὼ σὰς ἐβάπτισα μὲ νερό, αὐτὸς ὅμως θά σὰς βαπτίσῃ μὲ Ἅγιον Πνεῦμα».

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀθιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

πρῶτος καρπὸς μετάνοιας προβάλλεται ἡ ἐξομολόγησις, ἀφοῦ μὲ αὐτὴ κερδίζεται ἡ θεραπεία καὶ ἡ κάθαρσις τῆς ψυχῆς τοῦ πιστοῦ καὶ ἐγκαινιάζεται ἡ καινούργια ζωὴ του.

Ἡ ἐξομολόγησις δὲν εἶναι, ὅμως, ὁ μόνος καρπὸς τῆς μετάνοιας. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, κηλώντας μὲ τὸ κήρυγμά του τοὺς ἀνθρώπους σὲ μετάνοια, τοὺς παρακινούσε σὲ ἐλεημοσύνη, δικαιοσύνη, μετριοφροσύνη, ἀγάπη καὶ ἀλήθεια, πού εἶναι γνωρίσματα τῆς ἀνακαινιστικῆς δυνάμεως τῆς μετάνοιας.

Ἀλλῆ ἀφοῦ ἡ μετάνοια εἶναι ἀρχὴ καὶ τέλος τῆς κατὰ Χριστόν πολιτείας, καὶ ἀφοῦ εἶναι σκοπὸς αὐτῆς τῆς ζωῆς, εἶναι ἐπόμενο ὅλα νὰ θεωροῦνται ἀπὸ αὐτὴν καὶ νὰ παίρουν ἀξία ἢ ἀπαξία σὲ σχέση μὲ αὐτὴν. Καὶ αὐτὴ ἀκόμη «ἡ πίστις ὠφελεῖ, ἐάν κατὰ συνείδησιν πολιτεύεται τις καὶ ἀνακαθαίρει ἑαυτόν δι' ἐξομολογήσεως καὶ μετάνοιας».

Ἡ φωνὴ τοῦ Προδρόμου

Ζώντας τίς πρῶτες μέρες ἑνὸς καινούργιου χρόνου, ἄς ἀφουγκραστοῦμε τὸ σιωπηλὸ μὰ τόσο δυνατὸ μήνυμα τῆς ἐρήμου, μέσα στὴν «ἐρημο» τοῦ σημερινοῦ κόσμου· ἄς ἀκούσουμε τὴν «φωνὴν βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ...» καὶ ἄς προετοιμάσουμε ὅλοι μας «τὴν ὁδὸν Κυρίου», γιὰ νὰ ἐξανθήσῃ ἡ ἐρημος πού ζοῦμε καὶ ἰλέγεται σύγχρονη κοινωνία καὶ ὁ καθένας μας ἄς βιώσῃ τὸ βαθύτερο καὶ πολυδύναμο νόημα τῆς μετάνοιας μὲ τὸ «ἀπελθεῖν» ὄχι εἰς τόπον ἔρημον, ἔξω τοῦ κόσμου, ἀλλῆ «ἀπελθεῖν εἰς ἐρημίαν τῶν παθῶν του» (Φιλιποκλή).
† Ὁ Φ.Α.

4 Ἰανουαρίου 2004: ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΩΝ ΦΩΤΩΝ
Σύναξις τῶν ἁγίων 70 ἀποστόλων, Θεοκτίστου ὁσίου.
Ἦχος: δ' – Ἐωθινόν: Ζ' – Ἀπόστολος: Β' Τιμ. δ' 5-8 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. α' 1-8.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 11 Ἰανουαρίου, Κυριακὴ μετὰ τὰ Φῶτα.
Ἀπόστολος: Β' Κορ. δ' 6-15 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. δ' 12-17.

Ἡ Ἀποστολική Διακονία εὐχεται στους ἀγαπημένους ἀναγνώστες τῆς «Φωνῆς Κυρίου» εὐλογημένο παρὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ τό ἔτος 2004

ΣΤΟ 52ο ΕΤΟΣ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΜΑΣ

Ἡ «Φωνή Κυρίου» μέ χαρά ἀναγγέλλει τήν εἰσοδὸ τῆς στό 52ο ἔτος ἐκδόσεώς τῆς, μέ τό παρόν φύλλο. Ἐπί πέντε ἥδη δεκαετίες, κάθε Κυριακή, σέ χιλιάδες ναούς, μονές, νοσοκομεῖα, στρατιωτικές μονάδες καί φυλακές διανέμεται στους χριστιανούς μας, μεταφέροντας τόν λόγο τοῦ Κυρίου μας, ἐνῶ ἀποστέλλεται καί σέ 25 χώρες τοῦ ἐξωτερικοῦ γιά τούς ἀπόδημους Ἕλληνες.

Καταξιωμένοι κληρικοί (ἐπίσκοποι, ἀρχιμανδρίτες καί ἱερεῖς) ὑπῆρξαν οἱ συντάκτες τοῦ γραφοῦ κηρύγματος, τό δέ περιεχόμενο τοῦ φυλλαδίου ἐμπλουτίζεται ἐκάστοτε μέ σύντομα ἀγιολογικά, ἐποικοδομητικά, ἀντιαιρετικά, ἐθνικοθρησκευτικά, ὕμνολογικά κ.λπ. κείμενα, μέ σκοπό τόν καταρτισμό τῶν ἀναγνωστῶν τῆς σέ θέματα ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς. Κατά τήν 52ετή αὐτή περίοδο ἡ «Φωνή Κυρίου» ἔμεινε σταθερά προσπλωμένη στόν ἀρχικό τῆς στόχο: Νά εἶναι ἓνα εὐσύνοπτο ἐποικοδομητικό φυλλάδιο. Γι' αὐτό καί δέν ἀσχολεῖται μέ θέματα τά ὁποῖα προκαλοῦν διχογνωμίες ἢ φανατισμούς.

Δοξάζουμε τόν φιλόανθρωπο Κύριό μας, διότι μέ τίς πρεσβεῖες τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καί τῶν Ἁγίων Του ἀξιώνει τήν Ἀποστολική Διακονία νά ἐπιτελεῖ αὐτή τήν προσφορά ἐπί 52 ἥδη χρόνια. Καί εὐχαριστοῦμε θερμά τούς συνεργούς μας στό διακόνημα τοῦτο: Τούς εὐλαβεστάτους ἐφημερίους καί διακόνους, τούς ἐκκλησιαστικούς ἐπιτρόπους, τούς νεωκόρους καί τά «παιδιά τοῦ Ἱεροῦ» πού μέ τήν εὐλογία τῶν οἰκείων Σεβ. Μητροπολιτῶν συντελοῦν στό νά φθάσει ἡ «Φωνή Κυρίου» στό χέρι τῶν ἀγαπητῶν μας ἀναγνωστῶν, γιά χάρη τῶν ὁποίων καί ἐκδίδεται. Καί ὑποσχόμαστε νά συνεχίσουμε, μέ τή χάρη τῆς Ἁγίας Τριάδος, τήν προσπάθειά μας.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἱ. Ἐσπερινοῦ, στήν ὁποία περιστασιακῶς θά χοροσταεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καί θά ὀμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καί ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στόν Ἱ. Προσκυνηματικό Ναό Ἁγίας Βαρβάρας στόν ὁμώνυμο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἁγίας καί ὀμιλεῖ ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Φαναρίου κ. Ἀγαθάγγελος.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἱαοῖου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότῆς - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ἐπί τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Ἴντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>